

Володимир В. Кирилюк¹, Іван О. Рябоконт², Андрій С. Кіндій³
**ЦИФРОВІ СОЦІАЛЬНІ СЕРВІСИ
У МЕНЕДЖМЕНТІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ**

Стаття присвячена аналізу цифрових соціальних сервісів та їх ролі у менеджменті соціального забезпечення. Досліджено концепцію діджиталізації та визначено її специфічне тлумачення у сфері соціального забезпечення як процесу організації, використання та обробки інформації у цифровому форматі з метою поліпшення обслуговування споживачів в зручному та безпечному середовищі для громадян. Розкрито основні завдання соціального захисту в Україні. Розглянуто фактори, що впливають на процеси діджиталізації в країні. Досліджено проблематику становлення діджиталізації соціального забезпечення в Україні і наведено пропозиції щодо покращення цього процесу. Розкрито ключові етапи цифровізації у соціальній сфері. Окреслено ряд проблем, які вирішує цифровізація соціального забезпечення. Окреслено подальші напрями розвитку цифрових соціальних сервісів в Україні, а саме: підвищення їх доступності, зручності та ефективності, інноваційності та створення нових послуг, сприяння інклюзивності, створення інформованого суспільства.

Ключові слова: діджиталізація, діджитал-технології, соціальне забезпечення, цифрові соціальні сервіси, соціальний захист, соціальна сфера.

Табл. 2. Літ. 13.

DOI: 10.32752/1993-6788-2023-1-265-6-15

Volodymyr V. Kyryliuk, Ivan O. Ryabokon, Kindii S. Andrii
**DIGITAL SOCIAL SERVICES
IN SOCIAL MAINTENANCE MANAGEMENT**

The article is dedicated to the analysis of digital social services and their role in social maintenance management. The concept of digitalization is explored, and its specific interpretation in the field of social maintenance has been defined as the process of organizing, using, and processing information in digital format to enhance customer service in a convenient and secure environment for citizens. The main tasks of social protection in Ukraine have been disclosed. Factors influencing the processes of digitalization in the country have been examined. The issues regarding the establishment of digitalization in social maintenance in Ukraine have been investigated, and suggestions for its improvement have been provided. The key stages of digitization in the social sphere have been outlined. A range of problems addressed by the digitalization of social maintenance has been highlighted. A comparative analysis of social service provision before and after the implementation of the Unified information system of the social sphere has been conducted. The feasibility of using digital social services such as the Unified State Open Data Portal, the State Services Guide, the "Diia" Application, and the "eDopomoha" Platform for social welfare management tasks has been justified. A series of obstacles to consider during the implementation and usage of digital social services have been identified, including the digital divide, insufficient competencies and skills, confidentiality and data protection concerns, inadequate infrastructure, and technical support levels, as well as legal aspects. Further directions for the development of digital social services in Ukraine have been outlined, which include enhancing their accessibility, convenience, and effectiveness, fostering innovation and creating new services, promoting inclusivity, and building an informed society.

¹ Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman. Ukraine.

² Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman

³ Lviv Applied College of Construction, Architecture and Design Ukraine.

Keywords: digitalization, digital technologies, social maintenance, digital social services, social protection, social sphere.

Peer-reviewed, approved and placed: 12.07.2023.

Постановка проблеми. Розвиток демократичних засад суспільства та держави зумовлюють необхідність реформування всіх сфер життя, в тому числі соціальної, а звідси потреба домінування загальнолюдських цінностей та верховенства права, необхідність належного соціального забезпечення населення. Держава відповідає перед громадянами за свою діяльність і водночас зобов'язується забезпечувати їм відповідні права і свободи. До основних соціальних прав, що закріплені на конституційному рівні та гарантовані державою, належать право на соціальний захист та соціальне забезпечення.

Соціальне забезпечення завжди займало одне із ключових місць у діяльності держави та розвитку суспільства. Залежить воно безпосередньо від розвитку економіки, тісно пов'язане із політикою, впливає на соціальне благополуччя населення. Саме від стану соціальної сфери, ефективності державної політики у системі соціального забезпечення залежить стабільність суспільства та його стійкий розвиток, а в результаті – національна безпека. Відповідно, у період воєнного стану та післявоєнного відновлення України актуальність проблематики соціального забезпечення лише зростатиме. Воно потребуватиме якісних управлінських рішень та використання сучасних інноваційних інструментів, таких як цифрові соціальні сервіси.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблематику соціального забезпечення населення досліджували ряд науковців. Зокрема, Агавердієва Х.Ф., Іванісов О.В., Лебединська О.С. провели аналіз понять соціального захисту та соціального забезпечення, дослідили взаємозв'язок і обумовленість зазначених категорій [1]; комплексний аналіз системи соціального забезпечення та соціальної підтримки відображено у науковій праці Утвенко В.В., який детально структурував елементи соціального забезпечення та соціальної підтримки населення [2]; Мокрицька Н.П. на основі аналізу значної кількості нормативно-правових актів із питань соціального забезпечення розкрито умови та порядок реалізації конституційного права людини на соціальне забезпечення [3]. Дослідження проблематики соціального забезпечення відображені також в наукових працях таких вчених: Дугчак А.В. [4], Клименко А.Л. [5], Сташків Б.І. [6] та інші.

Основні аспекти цифровізації у соціальній сфері та цифрові соціальні сервіси досліджували такі науковці як: Піжук О.І. [7], Бородин Є.І. [8], Дітковська Л.А. [9], Малиновський В.Я. [10] та інші. Вагомим у даному напрямку є дослідження, яке було проведене Центром Разумкова [11].

Мета дослідження. Аналіз сучасних цифрових соціальних сервісів та їх використання у менеджменті соціального забезпечення.

Основні результати дослідження. Право на соціальне забезпечення є одним із природних прав людини, зумовлене ходом розвитку людини у суспільстві. Соціальне забезпечення означає форму матеріального забезпечення незапрацездатних громадян і було закріплене у Міжнародному Пакті про

економічні, соціальні та культурні права, ухваленому Генеральному Асамблеєю ООН 16 грудня 1966 року [1]. Часто науковці ототожнюють поняття соціального забезпечення із поняттям «соціальний захист». Ми підтримуємо науковий підхід Лопушняк Г.С., яка вважає соціальний захист більш ширшою науковою категорією, а соціальне забезпечення – її складовою [12]. Загалом, соціальне забезпечення – це окрема складова системи соціального захисту населення країни, яка передбачає комплекс соціальних виплат певним категоріям громадян, що здійснюються відповідно до чинного законодавства з різних бюджетів.

Часто увага до соціальних проблем з боку влади, суспільства, підприємців є більш декларативним, аніж реальним. Проте в умовах воєнного стану підходи до проблематики соціального забезпечення суттєво змінюються, увага до неї посилюється і потребує більш якісних управлінських рішень. Під менеджментом соціального забезпечення будемо розуміти управління комплексом соціальних виплат певним категоріям громадян, що направлене на досягнення цілей соціального захисту, вчасної і належної підтримки громадян та розвитку суспільства. Виділяють декілька основних ознак соціального забезпечення: має на меті задоволення особистих матеріальних потреб членів суспільства в індивідуальній формі; становить собою частину суспільних відносин, що виникають при розподілі суспільних фондів споживання; надається згідно чинного законодавства.

З початку повномасштабного вторгнення країни-агресорки в Україну, понад 10 мільйонів українців змінили своє місце перебування, кількість внутрішньо переміщених осіб становить 4,6 млн. осіб, з яких – 3,2 млн. осіб переміщено після 24 лютого 2022 року. Зросла і кількість претендентів на одне робоче місце: замість 4 (в середньому) у 2021 році до 12 у 2022 році. Таким чином, навіть серед тих громадян, які до цієї фази війни сали постійну роботу, грошові заощадження та змогу себе забезпечити, станом на зараз багато з них потребують допомоги від держави і не лише [13].

Для того, щоб зменшити бюрократичні перешкоди, спростити отримання соціальних послуг, пільг та допомог, зробити їх якомога зручнішими та прозорішими, надати можливість їх оформлення в режимі онлайн триває цифровізація в масштабах усієї країни. Перші відчутні для громадян результати цифровізації почали з'являтися у 2019 році – саме тоді з'явився цифровий сервіс Дія з першими цифровими документами та послугами. Важливо знати, що для розробки соціальних сервісів у Дії необхідний «фундамент» – нові процеси та інформаційні обміни з Єдиним соціальним реєстром та складовими Єдиної інформаційної системи соціальної сфери, яку впроваджує Мінсоцполітики [13]. Впровадження цієї системи забезпечить централізоване накопичення, зберігання та автоматизоване оброблення інформації в системі соціального захисту та забезпечення. Дана система повністю замінює та оптимізує понад 15 застарілих наявних інформаційних систем та реєстрів (Таблиця 1).

На сьогоднішній день існує чимало загальних проблем, які вирішує цифровізація соціального забезпечення:

- значна кількість паперових довідок, черги до управлінь соціального захисту, не завжди зрозумілий порядок дій та значні затрати часу на отримання послуги;

- значний обсяг роботи у застарілих інформаційних системах;
 - відсутність автоматизованих та налагоджених взаємодій із банківською системою та інші.

До впровадження ЄІССС громадянин при отриманні соціальної послуги стикався із багатьма складнощами, в тому числі великою чергою, заповненням паперових бланків та документів, а також доопрацюванням документів. Система була розсіяною та роздрібненою: більше 15 реєстрів, понад 15 підсистем та до 17 установ, що ускладнювало отримання послуги.

Таблиця 1. Порівняльний аналіз надання соціальних послуг до та після впровадження Єдиної інформаційної системи соціальної сфери, складено авторами на основі [13]

До впровадження ЄІССС	Після впровадження ЄІССС
1. Громадянин звертається за отриманням соціальної послуги в управління соціального захисту: - «жива» черга; - заповнення паперових бланків та документів; - доопрацювання документів.	1. Громадянин звертається за отриманням соціальної послуги до ЦНАПУ, ТГ, ВРМ за допомогою застосунку та на порталі Дія.
2. Районорієнтованість: понад 15 реєстрів, більше 15 підсистем, до 17 установ.	2. Послуга за подією, а не за запитом
3. Відсутні обміни між системами і централізація: перенесення працівниками даних до відповідних систем.	3. Використання ЄІССС: ЄСР, обміни, верифікація, централізація, екстериторіальність, аналітика
4. <i>Результат:</i> тривалий час оформлення документів, перезавантаження операторів, затримка з отримання послуги.	4. <i>Результат:</i> зменшення часу обслуговування, цифрові документи, раціональне використання бюджетних коштів, шеринг документів, прискорення часу отримання та підвищення якості надання соціальної послуги.

Через відсутність обмінів між системами та централізації працівники змушені були переносити дані до відповідних систем. Ці фактори призводили до тривалого оформлення документів, перезавантаження операторів та затримок у наданні послуг. Завдяки впровадженню ЄІССС, громадянин може звертатись за отриманням соціальної послуги до ЦНАПУ, ТГ, ВРМ з використанням застосунку та на порталі Дія. Це значно спрощує процес отримання послуги. Замість розсіяності реєстрів та підсистем, послуги надаються за подією, а не за запитом, що забезпечує більш ефективне їх надання. Впровадження ЄІССС дозволяє здійснювати обміни, верифікацію та централізацію даних. Це забезпечує більш структурований та впорядкований підхід до обробки інформації. Час обслуговування скорочується, інформація переходить у цифровий формат, що дозволяє більш раціонально використовувати бюджетні кошти, спільно використовувати документи (шеринг), прискорюється час отримання соціальних послуг та підвищується якість їх надання.

Цифрова трансформація економіки має комплексний вплив на структуру соціальної сфери та забезпечення. Внаслідок впровадження новітнього обладнання збільшується розмаїття соціальних послуг, які тепер доступні через Інтернет (наприклад, онлайн відеоконсультації, дистанційне навчання, можливість працювати віддалено). Сучасні цифрові технології охоплюють широкий спектр інноваційних рішень, у тому числі Інтернет речей, системи роботизації та кіберсистеми, штучний інтелект, використання великих обсягів даних (big data), безпаперові технології, адитивні технології (3D-друк), хмарні і туманні обчислення, безпілотні й мобільні технології, біометричні та квантові технології, інноваційні технології ідентифікації, технології блокчейн, дрони, кібербезпека, співпраця між людьми та роботами (коботи), цифрові платформи, «предиктивна аналітика», робототехніка, доповнена реальність тощо.

Процеси цифровізації в суспільстві спрямовані на забезпечення доступності, прискорення та спрощення отримання соціальних послуг на державному рівні. Так, Міністерство цифрової трансформації спільно з Міністерством соціальної політики запустило низку цифрових сервісів, кожен з яких сприяє вирішенню завдань менеджменту соціального забезпечення (Таблиця 2).

Єдиний державний портал відкритих даних забезпечує зручний доступ до актуальних даних, пов'язаних із соціальним забезпеченням, що дозволяє менеджерам оперативно отримувати релевантну інформацію про поточний стан та тенденції. Це дозволяє швидше реагувати на зміни та вживати відповідні заходи. Портал надає можливість проводити аналіз великих обсягів даних та формувати звіти на їх основі. Менеджери можуть виявляти тренди, прогалини та потреби населення, що сприяє повнішому усвідомленню потреб соціального забезпечення та оптимізації відповідних програм та послуг.

Таблиця 2. Основні цифрові сервіси та їх роль у менеджменті соціального забезпечення, складено авторами

Цифровий сервіс	Роль у менеджменті соціального забезпечення
Єдиний державний веб-портал відкритих даних.	<ul style="list-style-type: none"> - Доступ до актуальних даних; - Забезпечення ефективних двосторонніх комунікацій і каналів зворотного зв'язку; - Аналітика та звітність.
Гід з державних послуг.	<ul style="list-style-type: none"> - Централізована інформація про всі сервіси, що надаються органами виконавчої влади та місцевого самоврядування; - Вдосконалення процесу звернень; - Забезпечення прозорості та довіри.
Застосунок «Дія».	<ul style="list-style-type: none"> - Оперативне надання інформації про соціальні послуги; - Електронне оформлення та подання заявок; - Можливість контролю та зворотного зв'язку.
Платформа «єДопомога»	<ul style="list-style-type: none"> - Оперативне посередництво для допомоги «з рук в руки»; - Посередництво для отримання грошової допомоги від міжнародних організацій.

Гід з державних послуг зберігає інформацію про доступні соціальні послуги за категоріями залежно від сфери діяльності та життєвих подій, їх вартість місце та строки надання, а також необхідні документи та спосіб оскарження їх результатів. Це сприяє державним органам та менеджерам соціального забезпечення зберігати та оновлювати актуальні дані, покращуючи ефективність надаваних послуг та зменшуючи можливості їх дублювання. Також гід має інтерактивні інструменти, які допомагають громадянам знаходити оптимальний варіант соціальної послуги згідно їх потреб, що сприяє оптимізації розподілу ресурсів та забезпеченню кращого задоволення соціальних потреб населення. Гід сприяє прозорості у процесі надання соціальних послуг, допомагаючи зменшити корупцію та покращити довіру до системи соціального забезпечення.

Застосунок «Дія» надає користувачам доступ до інформації про соціальні послуги та програми, які надаються державою, зокрема надання соціальної допомоги при народженні дитини, надання допомоги по безробіттю, перерахунок пенсії, надання субсидій тощо. Громадяни можуть легко знайти необхідну інформацію про умови, правила та процедури отримання підтримки, що допомагає їм зробити обґрунтований вибір щодо отримання соціальної допомоги. Також застосунок дозволяє громадянам подавати заявки на соціальні послуги онлайн, що дозволяє зменшити час та зусилля, необхідні для отримання допомоги чи підтримки. Це робить процес подання заявок більш зручним та швидким для користувачів, а також дозволяє державним службам більш ефективно обробляти заявки. Громадяни можуть контролювати процес обробки їхніх заявок та взаємодіяти з державними службами через зворотний зв'язок. Це робить систему соціального забезпечення більш прозорою та демократичною, а також сприяє покращенню якості надаваних послуг.

Платформа «Діагностика» є гуманітарною ініціативою, спрямованою на допомогу українцям, які постраждали від російської агресії і пропонує різні види допомоги, залежно від типу потреби. Першим варіантом є допомога «з рук в руки», де особа, що потребує допомоги, залишає заявку, а благодійник, готовий допомогти, реагує на цю заявку. Другий варіант – допомога онлайн, де особа, що потребує допомоги, залишає заявку і отримує Передплату «Діагностика», яку можна використовувати для оплати необхідних товарів у магазинах партнерів платформи.

Використання цифрових соціальних сервісів може стикатися з рядом проблем і перешкод, які важливо враховувати при їх впровадженні та функціонуванні, а саме:

- Цифровий розрив. Не всі громадяни мають однаковий доступ до цифрових технологій та Інтернету. Цифровий розрив може перешкоджати отриманню соціальних послуг людьми, які мешкають в сільських районах, на віддалених територіях або з обмеженими можливостями доступу до технологій;

- Компетентність і навички. Не всі користувачі, особливо особи похилого віку, мають достатні навички для використання цифрових технологій. Це може ускладнити їх можливість отримати соціальні послуги через цифрові

сервіси. Нездатність користувачів ефективно користуватися цифровими соціальними сервісами може призвести до недостатньої використання потенціалу таких інструментів. Необхідна налагоджена система навчання і підтримки, щоб покращити цифрову грамотність користувачів;

- Конфіденційність і захист даних: Розгортання цифрових соціальних сервісів вимагає обробки особистих даних користувачів. Забезпечення адекватного рівня конфіденційності та захисту даних є критично важливим, оскільки неправильна обробка даних може створити ризик для приватності і безпеки користувачів;

- Інфраструктура і технічна підтримка: Успішне функціонування цифрових соціальних сервісів потребує потужної технічної інфраструктури та постійної технічної підтримки. Відсутність або недостатня якість інфраструктури може призвести до затримок і проблем в роботі цифрових сервісів;

- Юридичні аспекти. Застосування цифрових соціальних сервісів повинно враховувати такі юридичні аспекти, як дотримання правил захисту персональних даних, авторських прав, інтелектуальної власності тощо.

Розв'язання цих проблем вимагає комплексного підходу та співпраці між урядом, громадськими організаціями, технологічними компаніями та іншими зацікавленими сторонами. Важливо забезпечити доступність, безпеку та ефективність цифрових соціальних сервісів для всіх громадян, що допоможе покращити соціальне забезпечення та підтримку вразливих верств населення.

У порівнянні з іншими країнами українські органи державної влади активно сприяють масовому переходу багатьох державних сервісів у цифровий формат. Перспективи використання цифрових соціальних сервісів мають доволі потужний потенціал і залежать від багатьох чинників, включаючи технологічний прогрес, соціокультурні зміни, державну підтримку та потреби суспільства. Також варто окреслити наступні напрями розвитку цифрових соціальних сервісів в Україні:

- Підвищення доступності та зручності. Розвиток цифрових соціальних сервісів спростить доступ до соціальних послуг для громадян, особливо для тих, хто живе в віддалених або важкодоступних районах. Цифрові сервіси дозволять забезпечити допомогу тим, хто потребує її найбільше, без необхідності фізичного присутності;

- Підвищення ефективності. Використання цифрових соціальних сервісів дозволить оптимізувати процеси надання послуг і управління ресурсами. Автоматизація та цифрові інструменти сприятимуть зменшенню бюрократії та ефективнішому використанню ресурсів;

- Інноваційність та розвиток нових послуг. Цифрові соціальні сервіси відкривають нові можливості для розробки інноваційних підходів до надання соціальних послуг. Впровадження штучного інтелекту, аналітики даних та розумних алгоритмів може поліпшити здатність передбачати потреби та ідентифікувати проблеми громадян з метою надання більш якісної допомоги;

- Залучення громадськості та партнерство. Цифрові соціальні сервіси можуть забезпечити більш активне залучення громадськості до процесу надання соціальних послуг, а саме стати майданчиком для партнерства між

громадськими організаціями, державою, бізнесом та іншими сторонами для спільної реалізації соціальних проєктів;

- Збільшення обсягу і різноманітності послуг. Цифрові соціальні сервіси сприятимуть розширенню переліку надаваних соціальних послуг, а також дозволять ефективніше координувати роботу відповідних служб та організацій, що забезпечить більш повний спектр підтримки для громадян;

- Сприяння інклюзивності. Використання цифрових соціальних сервісів може сприяти інклюзивності та забезпечити доступність послуг для всіх груп населення, включаючи людей з обмеженими можливостями, громадян похилого віку, мігрантів тощо;

- Створення інформованого суспільства. Цифрові соціальні сервіси відіграватимуть важливу роль у створенні інформованого суспільства, де громадяни мають доступ до актуальної інформації про соціальні послуги, права та можливості.

Враховуючи ці перспективи, важливо забезпечити надійну інфраструктуру цифрових соціальних сервісів, сприяти цифровій грамотності серед громадян та забезпечити гарантії щодо захисту даних та приватності. Впровадження та розвиток цифрових соціальних сервісів вимагає спільних зусиль всіх зацікавлених сторін з метою створення сучасної та ефективної системи соціального менеджменту, яка забезпечить підтримку та захист прав громадян. Варто також враховувати такі фактори впливу на розвиток діджиталізації, як

- Появу новітніх цифрових технологій, формування нових потреб та запитів споживачів;

- Створення нових цінностей, властивостей товарів;

- Зміни у державній політиці щодо підтримки та розвитку окремих видів діяльності, перегляду традиційних моделей ведення бізнесу та обслуговування споживачів;

- Удосконалення нормативно-законодавчої бази з акцентом на інфраструктурному розвитку мобільних телекомунікацій, цифрового телебачення, віртуалізації та збереженні даних, та перегляді інструментів кібербезпеки.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Цифрові соціальні сервіси мають потенціал революціонізувати сферу соціального забезпечення і зробити соціальні послуги більш доступними, ефективними та інноваційними. Однак для успішного впровадження цифрових соціальних сервісів необхідно враховувати ряд проблем і перешкод, зокрема цифровий розрив, недостатню цифрову грамотність, необхідність створення відповідної інфраструктури та забезпечення адекватного рівня конфіденційності та захисту даних. Незважаючи на ці виклики, цифрова трансформація соціальної сфери має значний потенціал для покращення життя людей. Важливо продовжувати розвивати цифрові соціальні сервіси та вирішувати проблеми, які виникають у цьому процесі. Подальші дослідження у цій сфері доцільно буде спрямувати на вивчення таких питань, як вивчення впливу цифрових соціальних сервісів на якість соціального забезпечення; розробка нових цифрових технологій для надання соціальних послуг; вивчення етичних

аспектів використання цифрових соціальних сервісів; розробка стратегій подолання цифрового розриву та недостатньої цифрової грамотності; розробка ефективних механізмів захисту даних користувачів. Наукові дослідження цих тематик сприятимуть пошукам механізмів забезпечення ефективного впровадження цифрових соціальних сервісів в Україні.

1. Агавердієва Х. Ф., Іванісов О.В., Лебединська О.С. Соціальне забезпечення і соціальний захист: взаємозв'язок значених категорій. *Norwegian Journal of development of the International Science*. 2018. № 17. Р. 8–11.

2. Утвенко В. В. Система соціального забезпечення та соціальної підтримки: навч. посіб. Київ : ДП "Вид. дім "Персонал", 2018. 248 с.

3. Мокрицька Н.П. Право соціального забезпечення: навчальний посібник Львів: ЛьвДУВС, 2020. 536 с.

4. Дутчак А.В. Соціальне забезпечення громадян: сучасний стан та перспективи розвитку. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2017_5_128.

5. Клименко А.Л. Соціальний захист і соціальне забезпечення в умовах євроінтеграції України: окремі аспекти. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/items/952e2a1b-ff9e-4d43-bca4-1ba73604aa1a> (дата звернення: 01.08.2023).

6. Сташків Б. І. Право соціального забезпечення. Загальна частина : навчальний посібник Чернігів : ПАТ "ПВК" "Десна", 2016. 692 с.

7. Піжук О. І. Цифрова трансформація економіки України: обмеження та можливості : монографія. Університет державної фіскальної служби України. Ірпінь, 2020. 504 с.

8. Бородін Є. Запровадження єдиної інформаційної системи в контексті реформування публічного управління соціальною сферою. *Public administration aspects*. 2021. С. 5–10

9. Дітковська Л. А. Формування цифрової компетентності майбутніх соціальних працівників. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*. 2021. №. 199. С. 109-114.

10. Малиновський В. Я. Стратегічні аспекти цифрової трансформації соціальної сфери. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України : зб. наук. пр.* 2021. Вип. 1 (147). С. 27–31.

11. Цифрова економіка: тренди, ризики та соціальні детермінанти: дослідження: посібник. Київ: Центр Разумкова. 2020. 274 с.

12. Лопушняк Г. С. Соціальний захист населення: теоретична концептуалізація та особливості державного управління. *Теорія та практика державного управління*. 2011. Вип. 2 (33). С. 277–284.

13. Кошеленко К. Цифровізація соціальної сфери. Чому це важливо під час війни? URL: <http://surl.li/jrnmv>.

1. Ahaverdiieva Kh. F., Ivanisov O.V., Lebedynska O.S. Sotsialne zabezpechennia i sotsialnyi zakhyst: vzaiemozviazok zaznachenykh katehorii. *Norwegian Journal of development of the International Science*. 2018. № 17. S. 8–11.

2. Utvenko V. V. Systema sotsialnoho zabezpechennia ta sotsialnoi pidtrymky: navch. posib. Kyiv : DP "Vyd. dim "Personal", 2018. 248 s.

3. Mokrytska N.P. Pravo sotsialnoho zabezpechennia: navchalnyi posibnyk Lviv: LvDUVS, 2020. 536 s.

4. Dutchak A.V. Sotsialne zabezpechennia hromadian: suchasnyi stan ta perspektyvy rozvytku. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2017_5_128.

5. Klymenko A.L. Sotsialnyi zakhyst i sotsialne zabezpechennia v umovakh yevrointehratsii Ukrainy: okremi aspekty. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/items/952e2a1b-ff9e-4d43-bca4-1ba73604aa1a> (data zvernennia: 01.08.2023).

6. Stashkiv B. I. Pravo sotsialnoho zabezpechennia. Zahalna chastyna : navchalnyi posibnyk Chernihiv : PAT "PVK" "Desna", 2016. 692 s.

7. Pizhuk O. I. Tsyfrova transformatsiia ekonomiky Ukrainy: obmezhenia ta mozhlyvosti : monohrafiia. Universtyet derzhavnoi fiskalnoi sluzhby Ukrainy. Irpin, 2020. 504 s.

8. Borodin Ye. Zaprovadzhennia yedynoi informatsiinoi systemy v konteksti reformuvannia publicnoho upravlinnia sotsialnoiu sferoiu. *Public administration aspects*. 2021. S. 5–10

9. Ditkovska L. A. Formuvannia tsyfrovoi kompetentnosti maibutnykh sotsialnykh pratsivnykiv. *Naukovi zapysky. Serii: Pedahohichni nauky*. 2021. №. 199. S. 109-114.

-
10. Malynovskiy V. Ya. Stratehichni aspekty tsyfrovoy transformatsii sotsialnoi sfery. Sotsialno-ekonomichni problemy suchasnoho periodu Ukrainy : zb. nauk. pr. 2021. Vyp. 1 (147). S. 27–31.
  11. Tsyfrova ekonomika: trendy, ryzyky ta sotsialni determinanty: doslidzhennia: posibnyk. Kyiv: Tsentr Razumkova. 2020. 274 s.
  12. Lopushniak H. S. Sotsialnyi zakhyst naseleattia: teoretychna kontseptualizatsiia ta osoblyvosti derzhavnoho upravlinnia. Teoriia ta praktyka derzhavnoho upravlinnia. 2011. Vyp. 2 (33). S. 277–284.
  13. Koshelenko K. Tsyfrovizatsiia sotsialnoi sfery. Chomu tse vazhlyvo pid chas viiny? URL: <http://surl.li/jrmmv>.